

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2015. SZEPTEMBER 4-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2015. szeptember 4. 16,30 óra

Jelen vannak:

Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Boda Pál
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Fábián Adrián
Dr. Sasvári Róbert

Dr. Borbély Andrea
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda Elnökét és Elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 8 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a tervezett napirendi pontokat, majd szavazásra bocsátja azok elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 75. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Döntés országgyűlési képviselői mandátum kiadásáról***
- II. A Nemzeti Választási Iroda Elnökének iránymutatások kiadása iránti kezdeményezései***

I. Döntés országgyűlési képviselői mandátum kiadásáról

1. A FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt által az országgyűlési képviselők 2014. évi általános választásán állított közös pártlistáján megüresedett képviselői mandátum betöltéséről való döntés

Dr. Patyi András NVB elnök: Papcsák Ferencet az Országgyűlés a Magyar Nemzeti Bank Felügyelő Bizottsága elnökévé választotta, így ő az irányadó szabályok alapján augusztus 5-én tájékoztatta az Országgyűlés Elnökét, hogy képviselői megbízatásáról lemond. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény rendelkezése szerint az országos listán mandátumot szerzett képviselő megbízatásának megszűnését követően a listát állító pártoknak az eredetileg a listán is szereplő jelöltek közül 30 napon belül van lehetőségük megnevezni azt a képviselőt, aki számára a mandátum kiadását kéri. Kubatov Gábor, Tóth Józsefné, a FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség részéről aláírási joggal rendelkező személyek, valamint dr. Semjén Zsolt a Kereszténydemokrata Néppárt törvényes képviselője szeptember 4-én az NVB-hez benyújtott írásbeli nyilatkozatukban a lemondás okán megüresedő képviselői mandátum betöltésére a közös pártlista 158. helyén szereplő Hollik Istvánt jelölték meg.

Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető: A képviseleti jogokat leellenőrizték és azokat rendben találták. A két jelölő szervezet bírósági kivonatát beszerezték, mely alapján az Elnök úr által megjelölt személyek képviseleti joggal rendelkeznek.

Dr. Patyi András NVB elnök: Minden jogi feltétele fennáll annak, hogy a Nemzeti Választási Bizottság a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös listáján megüresedett mandátumot Hollik István részére kiadja. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt közös listáján megüresedett mandátumot Hollik István részére kiadja.

II. A Nemzeti Választási Iroda Elnökének iránymutatások kiadása iránti kezdeményezései

1. Különböző népszavazásra javasolt kérdések aláírásgyűjtő íveinek keveredése

Dr. Patyi András NVB elnök: A Bizottságnak először abban kell döntenie, hogy indokolt-e iránymutatás kiadása. Kéri Elnök asszonyt, ismertesse a kezdeményezést.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: A Nemzeti Választási Iroda 6 kérdésben adta ki az aláírásgyűjtő íveket. Ezek leadási határideje szeptember 29-e és november 16-a közötti időszakra esik. A népszavazási kérdéseket Vajda Zoltán magánszemély, Gulyás Mihály Balázs magánszemély, az MSZP és a szakszervezetek részéről Bodnár József kezdeményezték. Gulyás Mihály Balázs, miután kilépett a szervezetből a kérdésgyűjtési lehetőséget átruházta Vajda Zoltánra, így ő 4 kérdésben gyűjt aláírást. Az aláírások ellenőrzéséhez a programot már készíteni kell és ahhoz szükséges lenne, ha iránymutatást kapnának az általa benyújtott kérdésekben. Ha Vajda Zoltán egyszerre két kérdésben nyújt be aláírásgyűjtő íveket és a feldolgozás során talál az „A” kérdés között „B” kérdést, illetve „B” kérdés között „A” kérdésre vonatkozó íveket, azt érvénytelenítik, vagy áttehetik a másik csomagba? Ez az egy időben leadott kérdésekre vonatkozik. Az első iránymutatás kiadása erre a kérdésre vonatkozik.

Dr. Patyi András NVB elnök: Megítélése szerint ebben a kérdésben az iránymutatás kiadásának jogszabályi feltételei fennállnak, nincs az NVB-nek arra hatásköre, hogy vitassa, hogy a kérdést problémának tekinti az NVI, illetve fontos feltétel, hogy van-e olyan rendelkezés, aminek az értelmezésére szükség van. Az Nsztv. 19. §-a rendelkezik úgy, hogy a késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen. Ennek a rendelkezésnek az értelmezése útján megválaszolható az NVI Elnökének kérdése.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Országos népszavazási kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz kell benyújtani. Az Iroda az NVB titkársági feladatait látja el, ezért kéri az iránymutatást, viszont az iránymutatás a választási szerveknek biztosít egységes jogértelmezést. Országos népszavazási kezdeményezésnél csak az NVI-nél adhatják le a kezdeményezők az aláírásgyűjtő íveket, így olyan, mintha maguknak hoznának iránymutatást. Nem biztos abban, hogy szükséges az iránymutatás kiadása.

Dr. Patyi András NVB elnök: Nem először van olyan kérdésről szó, amely választási jogintézménynek az alkalmazása az NVI feladat- és hatáskörébe tartozik. Két olyan kérdés volt, ahol már adtak ki csak az NVI által alkalmazandó hatásköri normára nézve értelmezést. Az alkalmazás egységessége abból a szempontból is fontos, hogy fel kell készülni ezeknek a kérdéseknek az eldöntésére. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően hasznosabbnak tartja kiadni egy iránymutatást.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Az iránymutatást a Bizottságnak kell meghozni. Ez egy létező probléma, tekintettel arra, hogy ugyanaz a szervezői kör alkalmasint tömegével nyújtja be a kérdéseket és ebből kifolyólag munkát spórolnak meg azzal, ha rendezik egy iránymutatással ezeket az eseteket.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az iránymutatás kiadásának szükségességéről szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 76. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal úgy dönt, hogy iránymutatás kiadása szükséges a különböző népszavazásra javasolt kérdések aláírásgyűjtő íveinek keveredése tárgyban.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az iránymutatás általános szakmai tartalmának meghatározásához előterjesztett egy feljegyzést, amelyben a választópolgári akaratot tiszteletben tartó álláspont elfogadását javasolja. Egy időben egyszerre két vagy több kérdésben benyújtott aláírásgyűjtő íveknél van abban a helyzetben a Nemzeti Választási Iroda, hogy az összekeveredett íveket átcsoportosítsa és ez segíti elő a szervezői akarat elősegítését. Ez csak akkor áll fenn, ha azonos kérdésekről, vagy olyan szervezőről van szó, aki a kérdések benyújtása kapcsán meghatalmazással rendelkezik. Ha különböző szervezők különböző kérdései keverednek össze, abban az esetben nem mondhatják azt a Választási Irodának, hogy válogassa szét az íveket. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvéből következik az, hogy a szervező tegyen meg mindent, hogy rendezett aláírásgyűjtő ív kötegeket nyújtson be, viszont az Iroda is tegyen meg mindent, hogy a benyújtott nagy tömegű iratban előforduló, véletlenszerű keveredés ne okozza az aláíró választópolgári akarat sikertelenségét. Javasolja a 19. § (2) bekezdésének a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen fordulatának az értelmezését. Ez lenne az általános iránya ennek az iránymutatásnak. Hozzászólás nincs, felkéri a Titkárságot, hogy az iránymutatás szöveges tervezetét 2015. szeptember 7-ig készítse el.

2. Az aláírást gyűjtő polgár adatainak ellenőrzése

Dr. Patyi András NVB elnök: Felkéri Elnök asszonyt, ismertesse a kérdés lényegét.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: Az aláírásgyűjtő ívek alján szerepel az aláírásgyűjtő neve és adatai. A törvény ugyanakkor nem szabályozza egységesen a támogatói aláírások ellenőrzését és az aláírást gyűjtő polgár adatainak ellenőrzését. Ismerteti a 15. §-t. Véleménye szerint, ha valamelyik adat hiányzik, vagy az összes, akkor az egész aláírásgyűjtő ív érvénytelen. Kérdés azonban az, hogy kell-e tartalmilag ellenőrizni és ha ezek az adatok nem megfelelőek, akkor érvényteleníteni kell-e az aláírásgyűjtő íven szereplő 9 személy aláírását. A törvény lehetővé teszi, hogy kiskorú gyűjtsön aláírást, ezért bonyolultabb, ha tartalmilag is megvizsgálják az adatokat. Kéri a Választási Bizottság iránymutatását, hogy formai, vagy tartalmi vizsgálatot végezzenek-e el és ennek alapján fogadják el érvényesnek, illetve érvénytelennek a különböző aláírásgyűjtő íveket.

Dr. Patyi András NVB elnök: Megítélése szerint az iránymutatás kiadásának a szüksége fennáll. Az aláírásgyűjtő íveken szereplő aláírások érvényességének, vagy érvénytelenségének megítélése a népszavazási eljárás lényeges jogi mozzanatának tekinthető. Alapvető fontosságú, hogy milyen szintű vizsgálatot kell lefolytatnia az NVI-nek és ennek alapján az NVB-nek milyen tartalmú döntést kell hoznia. Az Nsztv. 21. § (2) bekezdésének van egy olyan fordulata, amelyik az aláírások érvényességét mintha kiemelné az érvényességi feltételek közül, ugyanakkor más rendelkezések meg egyértelműen arra utalnak, hogy a 15. §-ban foglalt minden feltételt vizsgálni kell, a 21. § (2) bekezdés viszont csak a kezdeményezést aláíró polgár tartalmi azonosítását írja elő. Kéri tagtársait, támogassák az iránymutatás kiadásának szükségességét. Hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az iránymutatás kiadásának szükségességéről szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 77. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal úgy dönt, hogy iránymutatás kiadása szükséges az aláírást gyűjtő polgár adatainak ellenőrzése tárgyban.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy az iránymutatásban az Nsztv. 17. §-ából induljanak ki. Ebből egyértelműen kiolvasható, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvényességi kelléke, hogy a 15. §-ban szereplő valamennyi adat teljes körűen feltüntetésre kerüljön, így a gyűjtő személyi adataira vonatkozó adatok is hiánytalanul kitöltésre kerüljenek. Ha az aláírásgyűjtő semmilyen adatát nem adja meg, vagy nem tünteti fel a nevét, vagy hiányzik a személyi azonosítója, illetve magyar állampolgárságát igazoló okirat száma, vagy nem írja alá a nevét, úgy ez olyan formai hiányosság, amely az aláírásgyűjtő választópolgár aláírásának érvénytelenségét és ezzel az egész ív érvénytelenségét okozza. A gyűjtő polgár adatainak ellenőrzése csak abban az esetben érheti el a célját, ha az általa feltüntetett adatok ellenőrzése tartalmilag is megtörténik. Ezt támasztja alá az Nsztv. 24. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás is, mely az NVB-nek, NVI-nek és a Kúriának is ad hatáskört a gyűjtő polgár adatainak ellenőrzésére. Javasolja, hogy egy ilyen tárgyú iránymutatást adjanak ki és ezzel támogassák a gyűjtőívek ellenőrzésének munkáját.

Dr. Boda Pál NVB tag: Javasolja az Elnök úr által előterjesztett döntés meghozatalát. Kétségtelen, hogy némi ellentmondás van a rendelkezések között és nem teljesen egyértelmű, hogy az aláírásgyűjtő adatait is ellenőrizni kell-e vagy sem, de miután azt mondja a törvény, hogy az NVB és az NVI ellenőrizheti az állampolgár adatait, a törvény felhatalmazása alapján általános tartalmi ellenőrzési feladatot adhatnak az NVI-nek. Az eljárás tisztasága és az aláírásgyűjtés tisztasága megköveteli, hogy az aláírásgyűjtő személy adatai kontrollálva legyenek.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Egyetért az előtte szólókkal. A népszavazás intézményének a komolysága, a garanciája annak, hogy a gyűjtő kilétét leellenőrizzék.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az elhangzott vélemények támogatják a döntési javaslatot. Külön hangsúlyozásra került az Nsztv. 24. §-ában foglalt, az aláírásgyűjtő polgár adatainak ellenőrzésére adott törvényi felhatalmazás fontossága, ami alátámasztja az iránymutatás kiadását, illetve azt, hogy az aláírásgyűjtő polgár kilétének ellenőrzése a népszavazási eljárás egyik garanciális eleme. Ezzel a tartalommal felkéri a Titkárságot, készítse el az iránymutatás szöveges tervezetét 2015. szeptember 7-ig.

3. Az aláírásgyűjtő íven nem a személyi azonosítóját feltüntető választópolgár aláírásának érvénytelensége

Dr. Patyi András NVB elnök: Felkéri Elnök asszonyt ismertesse a kérdés lényegét.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: Az a kérdés, hogy ha a választópolgár az aláírásgyűjtő íven a személyi azonosítója helyett más, állampolgárságát igazoló okiratszámot, vagy útlevélszámot, vagy személyi igazolvány számát tünteti fel, azt érvényesnek kell-e elfogadni. Az Nsztv. 15. § (2) bekezdése azt mondja, hogy az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett az aláírás hitelességének az ellenőrzése céljából fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, vagy magyar állampolgárságát igazoló okiratának számát, valamint anyja nevét. A 2013. december 30-án kiadott KIM rendeletnek 3 melléklete van. Az 1. számú melléklet az országos népszavazási kezdeményezés választópolgárok aláírására szolgáló aláírásgyűjtő ívet tartalmazza, a 2. számú melléklet azoknak szól, akik nem rendelkeznek személyi azonosítóval, és számukra lehetőséget ad, hogy a kezdeményezést támogassák, a 3 számú melléklet nem tartozik ide. Az országos népszavazáson a határon túli magyarok is részt vehetnek, tehát már a kezdeményezést is aláírhatnák. Felvetődik, mi van akkor, ha a személyi azonosítóval rendelkező aláírásgyűjtő íven a választópolgár a személyi igazolványa számát írja fel. Ez azért jelenthet gondot, mert egyetlen kezdeményező sem kérte ki a 2. számú mellékletet, tehát csak a személyi azonosítóval rendelkező választópolgárok számára van lehetőség, hogy aláírják a kezdeményezést. Ebben az esetben érvényességi kellék-e ez, el kell fogadniuk, ha más adat is szerepel rajta, vagy kizáró ok és csak a személyi azonosítóval rendelkező aláírásokat fogadhatják el érvényesnek?

Dr. Patyi András NVB elnök: Érvényességi kérdésről van szó és ha a gyűjtést támogató polgár aláírásának érvényességéről van szó és ebben nem biztos a Választási Iroda, akkor az NVB-nek ezt a dilemmát fel kell oldania. Megítélése szerint

az iránymutatás kiadásának a szükségessége fennáll és külön iránymutatást javasol kiadni.

Dr. Boda Pál NVB tag: Egyetért, hogy kiadják az iránymutatást, mert Elnök asszony kéri, egyébként teljesen egyértelmű joghelyzetről van szó.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Ha egyértelmű a kérdés, akkor ne adjanak ki iránymutatást. Ha az érvénytelenségről van szó, akkor szükséges.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az iránymutatás kiadásának szükségességéről szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 78. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen egyhangú szavazattal úgy dönt, hogy iránymutatás kiadása szükséges az aláírásgyűjtő íven nem a személyi azonosítóját feltüntető választópolgár aláírásának érvénytelensége tárgyában.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, a Bizottság úgy foglaljon állást, hogy az aláírásgyűjtő íven nem személyi azonosítót megadó választópolgár aláírása legyen érvénytelen, ha ezt olyan íven gyűjtik, ahol a személyi szám megadása kötelező. A kezdeményező dönti el, hogy milyen személyi körből szeretné az aláírást gyűjteni. Ha ő úgy dönt, hogy csak magyar lakcímmel és ezáltal személyi számmal rendelkező választópolgároktól szeretne gyűjteni, akkor olyan ívet hitelesített. Ha úgy gondolja, hogy személyi azonosítóval nem rendelkező polgárok körében is szeretne érvényes aláírásokat is gyűjteni, akkor a másik ívet is módjában áll benyújtani hitelesítésre. Szigorú törvényi feltétel az, hogy az NVB által hitelesített ív hiteles másolatainak lehet gyűjteni. Javasolja, hogy a KIM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott, a személyi azonosítót kötelező tartalmi elemként feltüntetendő aláírásgyűjtő íven nem személyi azonosítójával aláíró polgár aláírása legyen érvénytelen.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: Egyetért az előterjesztéssel, de érthetetlen számára, hogy a KIM rendelet a két külön melléklettel miért gördít adminisztratív akadályt az aláírásgyűjtés elé és miért rontja le indokolatlanul az Nsztv. 15. § (2) bekezdését. Úgy gondolja, akkor járnak el helyesen, ha az Elnök úr által felvázolt tartalmú iránymutatást adnak ki.

Dr. Lovas András NVB tag: Egyetért Fábrián Adrián tagtársával, az Elnök úr által előterjesztett javaslat teljesen helytálló, a javaslatot támogatja, de nincs arra lehetőségük, hogy a KIM rendeletet ne vegyék figyelembe.

Dr. Patyi András NVB elnök: Fontos érvek hangzottak el, a KIM rendelet a mellékletek megállapításával adminisztratív feltételt állít, ami akadályt képez akkor, ha a kezdeményező nem hitelesített mindkét verziót. Úgy gondolja, arról kell

dönteniük, hogy a kezdeményező mulasztása vezet oda, hogy az a néhány aláírás érvénytelen. Javasolja ilyen tartalmú iránymutatás kiadását.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: Amikor észlelték a problémát, akkor a kezdeményezőket megkérdezték, akik azt a tájékoztatást adták, hogy tudatosan nem kérték ki a 2. számú mellékletet.

Dr. Boda Pál NVB tag: Egyetért az elmondottakkal, egy rendelet törvényt szűkít, de elvárható a szervezőtől, hogy ismerje a rendeletet. Ha ő úgy akart volna gyűjteni, akkor hitelesítette volna azt az ívet.

Dr. Patyi András NVB elnök: A Bizottság tagjai azon az állásponton vannak, hogy adottnak veszik a KIM rendeletben tipizált kétfajta ívet, ezeknek az együttes hitelesítése ismert lehetőség volt a kezdeményezők esetében, akik tudatosan választották, hogy csak az egyik íven gyűjtenek. Mivel két különböző formanyomtatvány létezik a két különböző személyi körre, nem lehet a kettőt összekeverni és az 1. számú melléklet szerinti íven a 2. számú melléklet szerinti ívre tartozó adatokkal rendelkező személyektől gyűjtött aláírást érvénytelennek kell tekinteni, mert nem a hitelesített íven gyűjtötték. Ezen szakmai tartalommal kéri a Titkárságot, hogy szeptember 7-ig készítse el az iránymutatás szöveges tervezetét.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke